

מסמך לתאריך: 01.04.2013	הוראה 2.1 : "מונחים, הגדרות ומושגי יסוד"	פרק 2: "סמכות ואחריות"	כרך: בב"ד
----------------------------	---	---------------------------	--------------

הוראה 2.1 - "מונחים, הגדרות ומושגי יסוד"

2.1.1 הוראות כלליות ישימות

2.1.1.1 ההגדרות המופיעות בפרק זה חלות על כלל הוראות הבטיחות בכרך זה.

2.1.2 מונחים והגדרות

2.1.2.1 **אירוע בטיחות בדרכים** – כמפורט בהוראות ז"י, כרך א' כללי, הוראה 2.7 "דיווח ותחקור בעקבות אירוע בטיחותי".

2.1.2.2 **גג קשיח** - כיסוי שנבדק ואושר כעומד בתקנים ע"י מקחש"ר או החט"ל.

2.1.2.3 **חופשה** - פעילות שאינה מתקיימת במסגרת היחידה הצבאית, ללא אחריות פיקוח ומעקב של הצבא אחר התנהגותו של החייל.

2.1.2.4 **כלי רכב:**

א. **"רכב ייעודי"** - כלי רכב שהגדירה אט"ל-תוא"ר-תחום הרכב המטכ"ל והרב זרועי כייעודי למשימה ספציפית ולתכלית מוגדרת, המחייבת שימוש בכלי רכב.

ב. **רכב משא** - רכב מנועי, המיועד לשמש להובלת משא או נוסעים, שמשקלו עולה על 3,500 ק"ג ושיש בו תא נהג נפרד מתא המטען ו/או מושבים לנוסעים, שהותקנו לרוחב המרכב או לאורכו.

ג. **"רכב רב-הינע"** - כלי רכב בעל הנעה העולה על 2x4 (כגון: 4x4, 6x6 או 8x8).

ד. **"רכב פתוח"** - כלי רכב שבו הגישה לתא הנהג אינה נעולה או כלי רכב שניתן להתניעו ללא מפתח.

ה. **"רכב שכור לנהיגה עצמית"** - רכב אזרחי שהושכר לצה"ל כדי שינהג בו נהג שייקבע על ידי צה"ל.

ו. **"רכב שכור"** - רכב אזרחי שכור, המועסק על ידי צה"ל, ושנוהג בו בעל הרכב או שליחו.

2.1.2.5 **יחידה** - יחידת רישום צה"לית אלא אם נרשם אחרת.

2.1.2.6 **יממה** - פרק זמן רצוף של 24 שעות.

2.1.2.7 **לילה / שעות חשיכה** - תקופת הזמן שבין רבע שעה לפני שקיעת החמה ועד רבע שעה לאחר זריחתה.

מסמך לתאריך: 01.04.2013	הוראה 2.1 : "מונחים, הגדרות ומושגי יסוד"	פרק 2: "סמכות ואחריות"	כרך: בב"ד
----------------------------	---	---------------------------	--------------

2.1.2.8 **נהיגה** - הזמן בו נהג נהג ברכב מסוג כלשהו או הזמן בו הוא עוסק בעבודות הקשורות בנהיגה.

2.1.2.9 **נהגים**:

א. **נהג / נהג** -

(1) "נהג" - חייל בעל רישיון נהיגה צבאי בתוקף, על-פי האמור בפ"מ 58.0202, או אשר פטור מחובת קבלת רישיון נהיגה צבאי על-פיה, אזרח אשר אושר לנהוג בכלי רכב בהתאם לאמור בפ"מ 33.0209 או חייל אשר הינו חניך בקורס נהיגה הניתן עבור הצבא.

(2) "נוהג" - (לצורך הוראות הבטיחות בדרכים) - כמפורט לעיל, בהגדרת נהג.

ב. **נהג יחידתי** - נהג, שתפקידו העיקרי ביחידה הינו נהיגה, ושאינו נהג מקצועי או נהג מבצעי.

ג. **נהג מקצועי** - חייל, שמקצועו הצבאי הינו "נהג" לכל סוגיו, אף אם אינו בעל רישיון נהיגה צבאי בתוקף.

ד. **נהג בט"ש (סימול מקצוע 9370)** - חייל בשירות סדיר, המחזיק רישיון נהיגה צבאי, בעל היתרים לנהיגת כלי רכב ייעודיים לבט"ש והוכשר כנהג בט"ש במסלול נהיגה ייעודי בביה"ס לנהיגה קרבית.

ה. **לוחם נהג (סימול מקצוע 0151)** - חייל שהוסמך כלוחם וניתן לו רישיון נהיגה ע"י סמכות רישוי צה"ל בעל היתר מתאים לנהיגה בסוג הרכב בו נדרש לנהוג. בוגר הכשרה ייעודית כלוחם נהג בביה"ס לנהיגה מבצעית.

ו. **נהג מבצעי (סימול מקצוע 3378)** - חייל שהוסמך כלוחם וניתן לו רישיון נהיגה ע"י סמכות רישוי צה"ל בעל היתר מתאים לנהיגה בסוג הרכב בו נדרש לנהוג. בוגר הכשרה ייעודית כנהג מבצעי בביה"ס לנהיגה מבצעית.

ז. **נהג מבצעי מיוחד (סימול מקצועי 520)** - מוסמך נהיגה חשוכה בר בשטח לטווחים ארוכים (עד 100 ק"מ), להעמסת רכב על מטוס / מסוק, לתיקון תקלות משביתות ברכב (דרג ב') ולהפעלת ערכת חילוץ מתקדמת.

ח. **נהג מת"ק** - נהג מילואים בתנאי קבע. יחלו עליו ההוראות הבטיחות בדרכים החלות על נהג מקצועי למעט הקלות המפורטות בכרך זה.

כרך: בב"ד	פרק 2: "סמכויות ואחריות"	הוראה 2.1: "מונחים, הגדרות ומושגי יסוד"	מעודכן לתאריך: 01.04.2013
--------------	-----------------------------	--	------------------------------

2.1.2.10 נהיגה- סמכויות נהיגה לנהגים:

א. נהג, נוהג, נהג יחידתי, נהג בט"ש ונהג מקצועי, שאינו בוגר קורס ייעודי

לנהיגה מבצעית:

(1) רשאי לנהוג בכלי הרכב עליהם הוסמך על כבישים ודרכי עפר ביום.

(2) נהיגה בלילה בשטח ע"ג כלי רכב רב הינע, תיעשה באחת מן האפשרויות:

• באורות מלאים.

• באורות רוחב: במסגרת שיירה שמפקדה בוגר קורס פיקודי שהוסמך

לפקד על רכב והמשתמש באמר"ל דו עיני. כל זאת באימונים ובפע"ם.

• בנהיגה חשוכה: במידה והוסמך לנהיגה חשוכה בהסמכה ייעודית

(בכפוף להוראות מקחצ"ר).

(3) תותר ירידה של עד 200 מטר מדרך העפר לשטח לצרכים מנהלתיים

כגון: פריסה, חניון, תדלוק וכיו"ב.

ב. טבלת ריכוז סמכויות לנהגים:

נהג מבצעי מיוחד	נהג מבצעי	לוחם נהג	נהג בט"ש	נהג מקצועי	נוהג	
V	V	V	V	V	V	ביום ובלילה בכלי רכב עליהם הוסמך, בכביש ובדרכי עפר באורות מלאים.
V	V	V	V	V	V	ירידה של עד 200 מטר מדרך עפר לשטח לצרכים מנהלתיים
V	V	V	V	V	V	נסיעה באימונים או פע"ם בלילה <u>באורות רוחב</u> במסגרת שיירה שמפקדה בוגר קורס פיקודי שהוסמך לפקד על רכב ומשתמש באמר"ל דו עיני
V	V	V				נסיעה באימונים או פע"ם בלילה <u>באורות רוחב</u> במסגרת שיירה אשר בפיקוד בוגר קורס פיקודי אשר הוסמך לפקד על רכב תוך שימוש באמר"ל דו עיני לנהג ולמפקד
V	V	V				נהיגה חשוכה ללא אורות סימון באימונים או פע"ם <u>ע"ג צירים ודרכי עפר</u> בפיקוד בוגר קורס פיקודי אשר הוסמך לפקד על רכב תוך שימוש באמר"ל דו עיני לנהג ולמפקד
V	V					נהיגה חשוכה ללא אורות סימון, בפיקוד בוגר קורס פיקודי שהוסמך לפקד על רכב תוך שימוש באמר"ל דו עיני לנהג ולמפקד.

מסמך לתאריך: 01.04.2013	הוראה 2.1 : "מונחים, הגדרות ומושגי יסוד"	פרק 2: "סמכות ואחריות"	כרך: בב"ד
----------------------------	---	---------------------------	--------------

2.1.2.11 סוגי נסיעות

א. **נסיעה בתפקיד** – נסיעה בכלי רכב, על ידי נהג, שנועדה לשרת את צורכי הצבא, ובכפוף לאישור מפקד משלח מהיחידה שכלי הרכב שייך לה. כנסיעה בתפקיד תיחשב גם נסיעה שנועדה להגשת עזרה במקרה של אסון.

ב. **נסיעה באימונים** – נסיעה במהלך פעילות שתכליתה הכשרת/לימוד החייל / הכוחות או שמירת כשירות.

ג. **נסיעה מבצעית** – מומחיות בנסיעה מבצעית ממושכת בלילה, בר בשטח ללא דרכי עפר בשטחים שונים: דיונות, הררי, טרשי ועוד. בתצורות שונות: עם משא/ללא משא, עם לוחמים או בלעדיהם. במבנה שונה: כרכב בודד, כצמד בסיור קרבי, כרכב מוביל אורחה או כרכב במסגרת אורחה, למרחק של עד 30 ק"מ.

ד. **נסיעה מבצעית מיוחדת** – מומחיות בנסיעה מבצעית ממושכת בלילה, בר בשטח ללא דרכי עפר בשטחים שונים: דיונות, הררי, טרשי ועוד ובתצורות שונות: עם משא כבד / ללא משא, עם מספר רב של לוחמים או בלעדיהם. כרכב קרבי, כרכב מוביל אורחה או כרכב במסגרת אורחה, למרחק של עד 100 ק"מ. בעל יכולות להעמיס את הרכב למסוק/מטוס, יכולת לתקן תקלות משביתות ברכב (דרג ב') ויכולת להפעיל ערכת חילוץ.

ה. **נסיעה במתאר מבצעי** – נהיגה בעת פעילות אימונים (תרגילים) ופעילות מבצעית.

ו. **נסיעה מנהלתית** – נסיעה בתפקיד, שאיננה "נסיעה במתאר מבצעי" בפע"ם או באימון.

2.1.2.12 **פעילות מבצעית** – תעסוקה או כל פעילות מבצעית, לחימה – בהתאם למפורט בכרך ו' – פע"ם.

2.1.2.13 **קסדה** – קסדה תקנית או קסדת נהיגה יעודית המותאמת לסוג הרכב, ואושרה ע"י החט"ל.

2.1.2.14 **קשת התהפכות** – אביזר בטיחותי תקני, שאושר ע"י מקחש"ר / חט"ל, המהווה חלק אינטגרלי מהרכב.

2.1.2.15 **שינה / מנוחה לנהג** – זמן שבו הוגדר לנהג כי הוא חופשי מכל פעילות ואין עליו מטלות נוספות וניתנו לו התנאים המתאימים לשינה / מנוחה.

2.1.2.16 **תאונת דרכים** – אירוע בו היה מעורב כלי רכב צבאי או חייל, אם בנסיעה ואם בחניה, שכתוצאה ממנו נגרמה פגיעת אדם, בבעל חיים או ברכוש.

2.1.2.17 **תאונת דרכים אופניים** – תחשב באם האופניים נפגעו ע"י כלי רכב אחר או שימוש לצורך תחבורה. תאונת אופניים עצמית בעת רכיבת כושר/אימון גופני/פנאי לא תתועד ביחידה כתאונת דרכים.

סוף הוראה 2.1